Став странајасса пролетаріјас, ӧтувтчӧј!

№ 29 (814)
ФЕВРАԈ
28 лун
1938 во

КОМІ КОМСОМОԈЕЦ

Гаԅет леԇӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

ТӦЖԀЫԌНЫ ТОМ ВӦРЛЕԆЫԌЈАСӦС КУԈТУРНӦЈА ОБСЛУЖІВАЈТӦМ ԀА НАЈӦ ШОЈЧЧӦМ ВӦСНА

Совєтскӧј строј ԍетіс ставсӧ, меԃым ужалыԍ јӧз вермісны овны куԉтурнӧја, быԁ боксаԋ бур условіјејасын. Ужалыԍ јӧзлӧн благосостојаԋіјеыс луныԍ-лун выр кыптӧ воԇӧ.

Капіталіԍԏіческӧј странајасын, торја-нін фашізм странајасын, оз ԍур ԋӧԏі раԁӧвӧј рабочӧј ԉібӧ креԍԏаԋін, коԁі ескӧ вермис віԍтавны, мыј зарабатывајтӧ тырмымӧн, мыј сіјӧ уверен аслас аскіа луныԋ. Сещӧм шуԁа јӧзыс сені абу. А мијан рабочӧјјас ԁа креԍԏана сы јылыԍ віԍталӧны быԁлун.

— Олам гажаа, шуԁаа, а кор гажаа овԍӧ, секі і ужыԁ пуӧ,—віԍталӧ Коін вӧрпунктса пјаԏітысачԋіца, комсомолка Старцева јорт. Сіјӧ быԁ тӧлыԍ боԍтӧ еща вылӧ 500 шајт.

Мијан вӧручастокјасын абу-нін важ щына чомјасыԁ. Емӧԍ выԉ, југыԁ, гажа керкајас, клубјас, гӧрԁ пелӧсјас, столӧвӧјјас. Леԇсӧ тырмымӧн сӧм сы вылӧ, меԃым вӧрын ужалыԍјас вермісны овны куԉтурнӧја, бур условіјејасын.

Но уна вӧрпунктын торја бјурократ-веԍкӧԁлыԍјас вӧсна сіјӧ ԍӧмыс оз іспоԉзујтԍы колана ногӧн. Уна вӧрпунктын сещӧм бјурократ веԍкӧԁлыԍјас вӧснаыс абу лӧԍӧԁӧма рабочӧјјаслы колана куԉтурно-бытӧвӧј условіјејас.

Чуб вӧрпунктын (Јемԁін рајон), напрімер ужалыԍјаслы лоӧ пывԍыны ԋајт пывԍанын, кыкӧн-кујімӧн уԇлыны ӧԏі којка вылын. Ыб вӧрпунктса (Сыктывԁін рајон) Метјоԉ ԁа Куԏԏа јаг участокјасын ужалыԍјас оз аԇԇывны ԋекущӧм гаԅет секі, кор рабочком віԇӧ зев уна сӧм гаԅетјас суԇӧԁӧм вылӧ. Кӧртју вӧрпунктса (Сыктыв рајон) гӧрԁ пелӧсјасын сӧмын куш ԍԏенаыс.

А тајӧ вӧрпунктјасас емӧԍ комсомоԉецјас. Ӧԁ најӧ нуӧны кывкутӧм том ужалыԍјас пӧвсын куԉтурно-массӧвӧј уж пуктӧм вӧсна. „Том стахановецјаслы комсомоԉскӧј організацијајаслӧн отсӧг јылыԍ ԁа томјӧз пӧвсын стахановскӧј ԁвіжеԋіје паскӧԁӧм јылыԍ ВЛКСМ ЦК шуӧмын віԍтавԍӧ:

„ВЛКСМ коміԏетјаслы колӧ вужԍаԋыс бурмӧԁны том стахановецјасӧс ԁа став томјӧзӧс куԉтурнӧја обслужівајтан, налыԍ шојччан ԁа развԉечеԋіје котыртан ԃелӧ“.

Кыԇі-нӧ поԅӧ ԏерпітны сіјӧ, кор абу колана пӧраԁок рабочӧјјас оланінын. Кыԇі поԅӧ ԏерпітны сіјӧ, кор Кылтовоса вӧрпунктын, коԁі Ԍереговса сов заводсаԋ сӧмын 27 кілометр саԇын, уна лун чӧж рабочӧјјас олӧны совтӧг. Ӧԁ тащӧм положеԋіјесӧ аԇԇӧны комсомоԉецјас, ԁа і оз коԉ рајкомолса веԍкӧԁлыԍјас тӧԁлытӧг. Оз-ӧмӧј налӧн тырмы выныс меԃым сіјӧс, коԁі орӧԁӧ рабочӧјјасӧс снабжајтӧм, коԁі оз лӧԍӧԁ налы колана бытӧвӧј условіјејас накажітны.

Комсомоԉскӧј організацијајас ԁолженӧԍ ԍетны отсӧг парԏіјнӧј організацијајаслы, вӧрпунктлы рабочӧјјаслыԍ куԉтурно-бытӧвӧј условіјејассӧ бурмӧԁӧмын, кутны сіјӧс асланыс слабмӧԁлытӧм вԋімаԋіје улын. Котыртны уж клубјасын, меԃым сені том рабочӧјјаслы ԁа работԋіцајаслы вӧлі поԅанлун шојччыны, лыԃԃыны гаԅетјас, журналјас, кԋігајас, ужавны самоԃејаԏеԉнӧј кружокјасын. Тајӧ ставсӧ поԅӧ вӧчны, сӧмын колӧ кӧсјӧм.

Рајкомјас вермасны ыстывны ԉекторјасӧс вӧручастокјасӧ, тӧжԁыԍны сы вӧсна, меԃым вӧрлеԇыԍјас вермісны віԇӧԁны кінофіԉмјас. Комсомоԉскӧј організацијајаслӧн мог—котыртны том вӧрлеԇыԍјас пӧвсын поліԏіка ԁа ԏехԋіка велӧԁан кружокјас. Котыртны фізкуԉтурнӧј, војеннӧј ԁа общеобразоваԏеԉнӧј кружокјас.

Тајӧ ставсӧ вӧчӧм вылӧ тырмас комсомоԉскӧј організацијајаслӧн выныс, ем сы вылӧ і тырмымӧн среԁствојас, ԍурасны і јӧз. Сӧмын колӧ боԍтчӧм ԁа упорнӧја сы вылын ужалӧм. А тајӧ вӧчтӧг комсомоԉскӧј організацијајаслӧн вӧрын стахановскӧј ԁвіжеԋіје паскӧԁӧм куԅа став кӧсјыԍӧмјасыс коԉасны прӧстӧј кывјасӧн. Колӧны ԋе кӧсјыԍӧмјас, а ловја уж, і тајӧс ԁолженӧԍ гӧгӧрвоны быԁ комсомоԉскӧј організација, быԁ комсомоԉец.

Вӧрлеԇыԍ-стахановец, комсомоԉец Аԉексанԁр Меԉехін (Којгортса механізірованнӧј вӧрпункт).

РАБОЧЕ-КРЕԌԎАНСКӦЈ КРАСНӦЈ АРМІЈАСА КОМАНԀНӦЈ ԀА НАЧАԈСТВУЈУЩӦЈ СОСТАВӦС СССР-са ОРԂЕНЈАСӦН НАГРАԂІТӦМ

Рабоче-Креԍԏанскӧј Краснӧј Армијалы ԁа Војенно-Морскӧј Флотлы XX-ӧԁ гоԁовшщінакӧԁ јітӧԁын СССР-са Верховнӧј Сӧветлӧн Преԅіԃіум наградԃітіс СССР-са орԃенјасӧн Сӧветскӧј властлӧн врагјаслы паныԁа бојјасын мужество ԁа самоотверженност петкӧԁлӧмыԍ, Рабоче-Креԍԏанскӧј Краснӧј Армијаса частјасын ԁа поԁраԅԃеԉеԋіјејасын бојевӧј, поԉіԏіческӧј ԁа ԏехԋіческӧј поԁготовкаын јона тӧԁчана успехјасыԍ ԁа ԁостіжеԋіјејасыԍ 1.057 команԃірӧс, поԉітработԋікӧс, начаԉԋікӧс ԁа красноармејецӧс.

Ԉеԋін Орԃенӧн наградԃітӧма: Сӧветскӧј Сојузса маршал **Ворошілов** Кліԉмент Јефремовіч, І-ој ранга команԁарм **Феԃко** Іван Феԁоровіч, мӧԁ ранга армејскӧј коміссар **Мехліс** Ԉев Захаровіч, мӧԁ ранга армејскӧј коміссар **Щаԃенко** Јефім Афанасјевіч, Сӧветскӧј Сојузса маршал **Бԉухер** Васіԉіј Констанԏіновіч, мӧԁ ранга команԁарм **Ԏімошенко** Ԍемен Констанԏіновіч ԁа мукӧԁјас—ставыс 25 морт.

„Краснӧј Знамја“ орԃенӧн наградԃітӧма 369 морт, „Краснӧј Ԅвезԁа“ орԃенӧн—298 ԁа „Знак Почота“ орԃенӧн—365 морт.

(ТАСС)

Выԉ організација

Кр'ажскса механізірованнӧј вӧрпункт берԃын котыртӧма выԉ первічнӧј осоавіахімовскӧј організација. Ужалӧ ПВХО куԅа кружок, кӧні велӧԁчӧны 27 морт.

Сыктывԃінса рајоннӧј колхознӧј школаын 22 морт сԃајтісны нормајас ПВХО значок вылӧ, ӧні нӧшта 8 морт гӧтӧвітчӧны нормајас сԃајтіг кежлӧ.

Сыктывԃінса ԁопрізывԋікјас школаын 30 морт сԃајтісны нормајас лыжі куԅа ГТО значок вылӧ, ԁа 10 морт ПВХО значок вылӧ.

Каԉіԋін.

Чеԉаԃлы утренԋік

Феврал 23-ӧԁ лунӧ Шојнатыса среԁԋеј школаын вӧлі утренԋік. Утренԋіксӧ вӧлі ԍіӧма Рабоче-Креԍԏанскӧј Краснӧј Армијалы ԁа Војенно-Морскӧј Флотлы 20 во тырӧмлы. Утренԋік муніс гажаа. Сені велӧԁчыԍјаслы віԍталісны Краснӧј Армија ԁа Флот јылыԍ, а ԍеԍԍа вӧлі фізкуԉтурнӧј ԁа хоровӧј кружокјаслӧн выступԉеԋіјејас.

Торја велӧԁчыԍјас лыԃԃісны кывбурјас, коԁјасӧс ԍіӧма Краснӧј Армијалы ԁа Флотлы.

Г. П.

Граԋіцајас сајын

ПАРІЖ, 26. Тӧрыт Паріжын англіјскӧј посол Фіппс беԍеԁујтіс Шотанкӧԁ ԁа Ԃеԉбоскӧԁ. Англіјскӧј кругјаслӧн јуӧрјас ԍерԏі, Фіппс ескӧԁіс французскӧј міԋістрјасӧс, мыј „Англіја кутас ԃејствујтны Францијакӧԁ соліԁарнӧја“. Гаԅетјас јуӧртӧны, мыј Фіппс сіԇ-жӧ інформірујтіс французскӧј міԋістрјасӧс італјанскӧј требоваԋіјејас јылыԍ, коԁјас інмӧны Абісcіԋіја боԍтӧм прізнајтӧмлы, војујтыԍ стороналыԍ право Франко сајын прізнајтӧмлы ԁа Среԃіԅемнӧј мореын англо-італјанскӧј морскӧј паріԏет установітӧмлы.

* * *

ПАРІЖ, 26. Пыщкӧсса ԃелӧјас куԅа міԋістр Сарро запреԏітіс фашістјасӧн рејхстаг ӧзтан гоԁовшщіна куԅа міԏінгјас нуӧԁӧм. Став ораторјас, коԁјас ԁолженӧԍ вӧлі выступајтны міԏінг вылын кырымалісны протест правіԏеԉстволӧн тајӧ мераыслы паныԁ.

Парламентса коммуԋіԍԏіческӧј фракцијаын секретар Ԃукло шыӧԁчіс пісмӧӧн парламентын шујгавыв группајас ԃеԉегацијајасса геԋеральнӧј секретар ԁінӧ требоваԋіјеӧн, меԃым тајӧ вопросӧ вӧлі сувтӧԁӧма ԃеԉегацијајаслӧн талунја собраԋіје вылын ԍорԋітанторјӧн.

* * *

ТОКІО, 25. Чанчунсаԋ Ԃомеј Цусін агентство јуӧртӧм ԍерԏі, коԉӧм во манчжурскӧј парԏізанјаскӧԁ бојјасын јапонскӧј војска воштісны 580 мортӧс.

* * *

ПРАГА, 26. „Ческе слово“ гаԅетлӧн венскӧј корреспонԃент јуӧртӧ, мыј феврал 24-ӧԁ лунӧ ԍор војӧԇ мунісны ԃемонстрацијајас австріјскӧј правіԏеԉственнӧј „оԏечественнӧј фронт“ організацијалӧн ԁа сіјӧ стороннікјаслӧн Венаын, Ԉінцын, Інсбрукын ԁа мукӧԁ местајасын Австріјалӧн ԋезавісімост ԁа самостојаԏеԉност вӧсна тышкасан лозунгјас улын. Грацын (Шԏірија) ԃелӧыс воіс австріјскӧј гітԉеровецјас ԁа „оԏечественнӧј фронтса“ шԉенјас костын столкновеԋіјеӧԇ.

Корреспонԃент, „Базԉер нахріхтен“ гаԅет вылӧ ыстысӧмӧн, јуӧртӧ, мыј тајӧ лунјасӧ 2 ԍурс австріјскӧј ԉегіоԋер, коԁјас вӧліны Германіјаын, вужісны австріјскӧј граԋіца.

* * *

ПАРІЖ, 23. Гавас агентство јуӧртӧм ԍерԏі, міԋістрјаслӧн сӧвет шуіс ԍетны парламентлы обсужԁајтӧм вылӧ законопроект оборона нужԁајас вылӧ 3 міԉліарԁ 200 міԉліон франкӧн чрезвычајнӧј креԃітјас воԍтӧм јылыԍ.

„Јермак“ ӧтлаасіс „Мурманецкӧԁ“

„ЈЕРМАК“ ԉеԁоколлӧн борт (ТАСС-лӧн спецкор.). Војбыԁ бушујтчыԍ гыјас пӧрлӧԁлісны ԉеԁокол ӧтар бортсаԋ мӧԁар борт вылӧ. Асыв кежлӧ тӧлыс ԋеуна лӧԋіс. 13 час гӧгӧр аԇԇім „Мурманецӧс“, коԁі мунӧ парусјасӧн. Меԃым мунны сыкӧԁ ӧтлаын, „Јермак“ чінтіс ӧԁсӧ. Мунам Фарерскӧј ԁіјас вылӧ курсӧн.

Мијан коорԃінатјас 17 часын—63 граԁус 37 мінут војвыв шірота ԁа 10 граԁус 40 мінут рытыввыв ԁолгота. Ӧԁным 7 міԉа час.

ТРОЈАНОВСКІЈ

57

Веԉікӧј учонӧјлыԍ насԉеԁіјеӧ разработајтӧм

ԈЕԊІНГРАԀ, 26. Кык во сајын куlі веԉікӧј роч учонӧј, муԅлытӧм експеріментатор ԁа смел ісԍлеԁоваԏеԉ акаԁемік Іван Петровіч Павлов. Ԉеԋінграԁ ԁорса Павлово сіктын сіјӧ ԋіма біологіческӧј станціја вылын мунӧ павловскӧј насԉеԁіје пыԁысаԋ разработајтӧм.

Станціјаса научнӧј сотруԁԋікјаслӧн ыжыԁ группа акаԁемік Л. А. Орбеԉі веськӧԁлӧм улын разрабатывајтӧ ԋекымын научнӧј вопрос, коԁјаслӧн тӧԁчанлуныԍ петӧ ылӧ міјан страна са преԁеԉјас сајӧ. На ԁінӧ меԁвоԅ относітчӧ насԉеԁственностлӧн проблема.

Іван Петровіч зіԉіс лӧсӧԁны научнӧј центрјас высшӧј ԋервнӧј ԁејаԏеԉност ԁа евољуціоннӧј фізіологіја ізучајтӧм куԅа школа. Павловлӧн сіјӧ кулӧм бӧрын стрӧітӧма кык лабораторіја, коԁјас заԋімајтчӧны сіјӧ проблемајаснас. Лабораторіјајассӧ озыра оборуԁујтӧма меԁса выԉ прібор јасӧн.

Іван Петровіч Павловлыԍ озыр научнӧј насԉеԁствосӧ поԅӧ вӧлі разработајтны кык способӧн: лібӧ разрешајтны торја частнӧј проблемајас, лібӧ ужавны вопросјаслӧн общӧј круг вылын. Научнӧј работԋікјаслӧн коллектів акаԁемік Л. А. Орбеԉі веськӧԁлӧм улын лыԁӧԁ, мыј сӧветскӧј наукалы вын сертіыс бӧрјыны буреш мӧԁ ту̇ј сӧ—паскыԁ размаха туј, коԁі шымыртӧ проблемајаслыԍ став кругсӧ, коԁјасӧс сувтӧԁӧма І. П. Павловӧн.

Ужлӧн кык воса ітогјас петкӧԁлӧны, мыј вывті ыжыԁ вніманіје ԁа поԁԁержка, коԁӧс сетӧны партіја ԁа правіԏеԉство біологіческӧј станціјалы, сетӧны поԅанлун сувтӧԁны уна сложнӧј научнӧј опыт ԁа јаррунуԁа разрешітны став проблемајассӧ, коԁјасӧс выԁвіԋітӧма геԋіаԉнӧј учонӧј І. П. Павловӧн.

Іностраннӧј кывјас велӧԁӧм

Высшӧј школа ԁеԉӧјас куԅа Ставсојузса Коміԏет шуіс нуӧԁны уна меропріјатіје іностраннӧј кывјас велӧԁан качество кыпӧԁӧм куԅа сіјӧ высшӧј учебнӧј завеԁеԋіјејасын, кӧні тајӧ преԁметыс абу спеціаԉнӧј.

1938—39 учебнӧј воԍаԋ сіјӧ вузјасас іностраннӧј кывјас препоԁавајтӧм вылӧ сетсӧ 250—300-ыԍ ԋе ешажык час. Сыыс кынӡі ԋоԉӧԁ ԁа вітӧԁ курсјасса стуԁентјаслы соԁтӧԁ сетсӧ 50 час факуԉтатівнӧј заԋатіјејас вылӧ—іностраннӧј ліԏература лыԁӧм ԁа вуԅӧԁӧм спеціаԉност куԅа.

Вӧрлеԇыԍ-стахановец І. В. Меԉехін (Којгортса мех. вӧрпункт). Меԉехін јорт вӧчӧ 40—45 кубометрӧн лун. Ставсӧ вӧчӧма-ԋін 6.800 кубометр.

Ԋуԉтурнӧј уж вӧсна оз тӧжԁысны

Чуб вӧрпунктса (Јемԁін рајон) веськӧԁлыԍјас оз тӧжԁысны рабочӧјјаслы колана куԉтурно-бытӧвӧј условіје лӧсӧԁӧм вӧсна. Баракјасын мужчінајаслыԍ ԁа нывбабајаслыԍ оланін абу торјӧԁӧма, олӧны ӧтілаын ставныс. Којкаыс оз тырмы. Ӧті којка вылас уԅлӧны кыкӧн, весіг кујімӧн.

Пожӧма участокын ем пывсаԋ, но сіјӧс віԅӧны вывті ԁурка, ԋекор бура оз мыськывлыны. Ем гӧрԁ пеԉӧс, но сені сӧмын куш стенјасыс, весіг, шашкі абу.

Міјанлы ԇік гӧгӧрвотӧм, мыј вӧчӧны Јемԁін рајрабочкомса веськӧԁлыԍјас. Налӧн ӧԁ могыс тӧжԁысны вӧрын ужалыԍјаслы бур олан условіје лӧсӧԁӧм вӧсна ԁа најӧс куԉтурнӧја обслужівајтӧм вӧсна.

Горбунов.

25 кубометрӧн лун

Мешщура вӧрпунктын (Јемԁін рајон) ужалыԍ, комсомоԉец П. А. Жіԉін стахановскӧј тӧлысӧ ԋоԉ лунӧн пӧрӧԁіс 100 кубометр. Трехтысачԋікјас Ф. Сокерін, В. Сокерін, І. Ветошев ԁа Ф. Ветошев быԁ лун лунса нормасӧ тыртӧны ԋе ешажык 150 прӧчентыԍ. Кыскасыԍјас—Кавыліна, Ветошева, Куштысева (Черман участок). Кл. Сокеріна, Ал. Сокеріна ԁа Је. Баранова (Настапіјан участок) быԁ лун нормасӧ тыртӧны шӧркоԁа 150—200 прӧчент вылӧ. Том сӧвтчыԍ П. Каԋев ԁоԁӧԁ сӧвтӧ кер 35—40 кубометрӧн лун.

І. Кљујев.

Корӧны гӧсԏітны

Кӧрткерӧс ԊСШ-ын Шверԋік ԋіма піоԋерскӧј звено ыстыліс пісмӧ Мажа вӧрпунктса 32-ӧԁ кварталын ужалыԍјаслы. Піоԋерјас гіжісны асланыс велӧԁчӧм ԁа олӧм јылыԍ, кӧсјысісны волыны на ԁінӧ петкӧԁлыны асьныс ворсӧмјас ԁа чуксалісны вӧрлеԇыԍјасӧс орԁјысны.

Вӧрлеԇыԍјас піоԋерјаслы воча мӧԁӧԁӧм пісмӧын гіжӧны:

„Мі, піоԋер јортјас, тіјанлыԍ чуксӧтчӧмтӧ прімітам, кӧсјам петны вӧрлеԇӧмын тыр побеԁаӧн.“ Сені-жӧ најӧ бостӧны ас выланыс конкретнӧј кӧсјысӧмјас ԁа чуксалӧны піоԋерјасӧс велӧԁчыны ӧтшта бура, „отлічно“ вылӧ ԁа корӧны волыны асланыс участокӧ гӧсԏітны. Пісмӧсӧ кырымалӧны В. М. Ізјуров, Ԋ. Т. Којушев ԁа мукӧԁјас.

Кутчысісны орԁјысӧмӧ

Коін вӧрпункт берԁса комсомоԉскӧј організаціјаын ставыс 13 комсомоԉец. Најӧ вӧрлеԇӧмын стахановскӧј тӧлыԍ кежлӧ лӧсӧԁчігӧн пуктісны ас воԅаныс мог—лоны томјӧзлыԍ стахановскӧј уж котыртыԍјасӧн. Сы могыԍ најӧ меԁвоԅ кыпӧԁісны асьныс уж проізвоԁіԏеԉностсӧ. Стахановскӧј тӧлыслыԍ меԁвоԅԅа лунјас встреԏітісны сыӧԅ вӧвлытӧм проізвоԁіԏеԉностӧн.

Тысачԋіца - комсомолка Габова јорт лунса норма тыртӧ пыр 200 прӧчентыԍ ԋе ешажык. Сіјӧ кыскісԋін ставсӧ 800 кубометр. Пјаԏітысачԋіца, комсомолка Старцева јорт кыскісԋін 1400 кубометр. Сіјӧ лунса нормасӧ тыртӧ 200—250 прӧчент вылӧ. Ректысыԍ, комсомоԉец Габов јорт ԁоԁӧԁыԍ ректӧ лунnас 50 кубометрӧн. Став сӧ сіјӧ ректіс-ԋін 2 500 кубометр. Тајӧ јӧзыс збыԉ овлаԁејтісны ужлӧн стахановскӧј метоԁјасӧн, налӧн став ужалан каԁыс мунӧ пӧлза вылӧ.

Комсомоԉскӧј організаціја воԅмӧстчӧм серті вӧрпунктын нуӧԁісны том стахановецјаслыԍ совещаԋіје, кӧні участвујтіс 45 морт. Том стахановецјас кӧсјысісны шеԁӧԁны вӧрпунктлыԍ вӧрлеԇан план срокыԍ воԅ тыртӧм, тышкасны стахановецјаслыԍ раԁјассӧ паскӧԁӧм вӧсна.

Совещаԋіјесаԋ колӧм каԁ петкӧԁліс, мыј Коін вӧрпунктса комсомоԉецјас ԁа том стахановецјас ез прӧстӧ кӧсјысны, најӧ асьныс кӧсјысӧмсӧ пӧртӧны олӧмӧ. Став комсомоԉецыс уԁарԋік лібӧ стахановец, соԁіс стахановецјаслӧн раԁыс. Том стахановец Хватов ԁоԁӧԁыԍ ректӧ 70 кубометрӧн лун, Ԋікуԉенко Фјоԁор вӧчӧ 20—25 кубометрӧн лун. Тащӧм јӧзыс організаціјаын уна. Стахановскӧј уж метоԁјас паскӧԁӧмӧн Коін вӧрпункт Јемԁін рајонын петіс меԁвоԅа раԁјасӧ.

Комсомоԉскӧј організаціја нуӧԁӧ щӧщ томјӧз повсын політіко-воспітаԏеԉнӧј уж. Мунӧ регуԉарнӧј гаԅетјас лыԁӧм, овлӧны гажа рытјас. Бӧрја каԁӧ комсомоԉскӧј організаціја прімітіс комсомол раԁӧ 4 том стахановецӧс.

Тајӧ ставыс сӧмын-на заводітчӧм. Комсомоԉскӧј організаціја кутчысіс ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тырӧмкӧԁ јітӧԁын ВЛКСМ ЦК-ӧн јӧзӧԁӧм соціаԉістіческӧј орԁјысӧмӧ. І сылӧн мог ӧтша бурмӧԁны томјӧз пӧвсын уж, котыртны політіческӧј ԁа техԋіческӧј велӧԁчӧм. Котыртны політіка ԁа техԋіка велӧԁан кружокјас, стахановецјас уж метоԁӧн став том ужалыԍјасӧс тӧԁмӧԁӧм.

Ем став наԁеја, мыј Коін вӧрпунктса комсомоԉскӧј організаціја лоас воԅынмунысӧн орԁјысӧмын.

Јемԁін рајкомса політучеба отԁеԉын јуралыԍ А. ОԀІНЦОВ.

МАРТ 8-ӧԁ ЛУН ВОԄВЫЛЫН

Матысмӧ март 8-ӧԁ лун. Сіјӧ лунас став мірса ужалыԍ нывбабајас кутасны ԁемонстрірујтны асьныс международнӧј соліԁарност, фашізмкӧԁ тышын асьныс ӧтувјалун ԁа вын. Таво март 8-ӧԁ лун мунас народнӧј фронт ӧтша јонмӧԁӧм лозунг улын, ԅвермӧм фашізмкӧԁ тыш вылӧ нывбабајаслыԍ паскыԁ массајасӧс кыскан лозунг улын.

Март 8-ӧԁ лун лоӧ смотр вӧчан лунӧн зев гырыԍ ԁостіжеԋіјејаслы, коԁјасӧс шеԁӧԁісны Сӧветскӧј Сојузса нывбабајас Ԉеԋін—Сталін партіја знамја улын, соціалізм ԁеԉӧ вӧсна рабочӧј класслӧн общӧј тышын.

СССР-са нывбаба лоіс став соціаԉістіческӧј стрӧіԏеԉствоын тырвыјӧ равноправнӧј участԋікӧн.

1937-ӧԁ во, коԁӧс озаменујтӧма соціаԉістіческӧј ԁемократізмлӧн выԉ побеԁајасӧн, і Сӧветскӧј Сојузса нывбабајаслы лоіс політіческӧј актівност выԉ кыптан, нывбабајасӧс странаӧн веськӧԁлӧмӧ кыскан воӧн.

Сӧветскӧј страна са ԇік став нывбабаыс гӧлӧсујтіс ны коммуԋістјас ԁа беспарԏіјнӧјјас блок вӧсна.

Колӧ ӧні-ԋін завоԁітны март 8-ӧԁ лун празнујтӧм кежлӧ лӧсӧԁчӧм.

Сіктса політпросвет учреждеԋіјејас — лыԁӧԁсаԋ керкајас, колхознӧј клубјас, куԉтура керкајас—ԁолжеԋӧс: нуӧԁны гаԅет лыԁӧмјас, беԍеԁајас, докладјас гражданскӧј војнаса нывбаба-героіԋајас јылыԍ, фашізмлы паныԁ іспанскӧј нывбабајаслӧн героіческӧј тыш јылыԍ, іспанскӧј проԉетаріатлӧн замечаԏеԉнӧј борец Ԁолорес Ібаррурі јылыԍ, кітајскӧј нывбабајас јылыԍ, коԁјас беззаветнӧ тышкасӧны фронтјас вылын јапонскӧј інтервентјаскӧԁ, јеԁінӧј народнӧј фронт побеԁа јылыԍ ԁа мукӧԁ международнӧј вопросјас куԅа.

Колӧ нуӧԁны рытјас, коԁјасӧс сіӧма сӧветскӧј нывбабалӧн успехјас ԁа ԁостіжеԋіјејас ітоглы, тащӧм ԏемајас вылӧ: „Сталінскӧј Констітуціја ԁа СССР-са нывбабајас“, „Нывбабајас—СССР Верховнӧј Совета ԁепутатјас“, „Нывбабајас—СССР-са меԁбур стахановкајас“ ԁа с. в.

Котыртны выставкајас, коԁјас характерізујтӧны нывбаба работԋіца ԁа колхоԅԋіца вӧсна сӧветскӧј властлыԍ тӧжԁысӧм, выԉ соціаԉістіческӧј быт вӧсна тыш.

Котыртны нывбабајасӧн гражданскӧј војнаын, соціаԉістіческӧј стрӧіԏеԉствоын, страна ӧԁ ԁорјӧмын участвујтӧм јылыԍ кінокартінајас віԅӧԁӧм („Дочь родины“, „Чапаев“, „Дочь партизана“).

Котыртны нывбабајаслы протівовоздушнӧј оборона куԅа, саԋітарнӧј, ворошіловскӧј стрелокјаслыԍ ԁа мукӧԁ кружокјас.

Став массӧвӧј ужыԍ, коԁі нуӧԁсӧ політпросвет учреждеԋіјејасын, ԁолжен стрӧітсыны сіз, меԁым шымыртны став нывбабајасӧс —колхоԅԋіцајасӧс, јеԁінолічԋіцајасӧс, ԁомохоԅајкајасӧс. Сы вӧсна беԍеԁајас, чітка колӧ нуӧԁны ԋе сӧмын лыԁӧԁсаԋ керкајасын, колхознӧј клубјасын, но і колхоԅԋікјас ԁа јеԁінолічԋікјас керкајасын.

Н. КРУПСКАЈА.

Орԁјысӧмын петісны побеԁаӧн

Февраљ 15-ӧԁ лунӧ Пажгаса МТС помаліс тракторјас, тракторнӧј пріцепјас ԁа мукӧԁ віԅму ужалан машинајас ремонтірујтӧм. Ставсӧ ремонтірујтӧма 31 трактор.

Государственнӧј техніческӧј комісіјаӧн ремонт качество віԁлалӧм петкӧԁліс, мыј ремонт нуԁӧма бура, ремонтлӧн качество вылын.

Тајӧ срок кежлас помалӧм ԁа бур качествоа ремонт нуԁӧм Пажга МТС-са ужалыԍјаслӧн коллектів шеԁӧԁіс орԁјысӧмӧн ԁа стахановскӧј уж пасќӧԁӧмӧн. Сіјӧ чукӧстліс Порубса МТС-ӧс орԁјысны февраљ 15-ӧԁ лун кежлӧ ремонт помалӧм кузя і сіјӧ орԁјысӧмын петіс побеԁітељӧн. Уна рабочӧј ремонтнӧј ужын петкӧԁлісны стахановскӧј ужлыс образецјас. На пӧвсыс буржыкјассӧ МТС-са аԁміністраціја премірујтіс. Премірујтӧма старшӧј механік Ԁ. В. Мітушев—450 шајт сӧмӧн, механік, комсомољец І. П. Томов 250 шајт сӧмӧн ԁа ԁом отԁыхаӧ путовкаӧн, ремонтнӧј бригаԁајасса бригаԁір І. П. Мартыновӧс ԁа І. А. Конановӧс ԁа уна тракторістӧс.

Ԍер. Попов.

Ремонтірујтім „хорошо“ вылӧ

Менам бригаԁалы вӧлі сетӧма ремонтірујтны 14 трактор. Ремонт мі помалім февраљ 14-ӧԁ лунӧ. Техніческӧј комісіја ремонтлыс качество лыԃдіс бурӧн, сетіс „хорошо“ оценка, сӧмын кык тракторлӧн заԁнеј мостјасыс получітісны „посреԁственно“ оценка.

Тащӧм бур оценка мі вермім бостны сӧмын сіјӧн, мыј бригаԁаса шљенјас ужалісны бура, сӧлӧмсяньыс. Со Чабанов Јогор ужалігӧн ез вӧчлы ні ӧті прогул і нормасӧ пыр тыртіс 100—120 ԁа унжык прӧчент вылӧ. Сіԅі ужалісны унжыкыс.

Тувсов кӧԅа кежлӧ менам бригаԁа бостіс кӧсјысӧм гӧрны 650 гектарӧн трактор вылӧ ԁа вӧчны ужсӧ сӧмын „отлічно“ ԁа „хорошо“ оценка вылӧ.

Мі асьным кӧсјысӧм выполнітам.

Пажга МТС-са ремонтнӧј бригаԁаса бригаԁір —Ів. Аљ. Конанов.

Ыжыԃжык вніманіје тракторістјасӧс велӧԁан курслы

Пажгаса МТС берԁын ужалӧ тракторістјасӧс гӧтӧвітан курс. Велӧԁчӧны сені 89 морт, ставыс том јӧз. Најӧ кӧсјӧны лоны тракторістјасӧн. Но велӧԁчӧмсӧ пуктӧма омӧља.

Курсјас ӧнӧԅ-на абу обеспечітӧма тырмымӧн велӧԁыԍјасӧн. Велӧԁыԍјас ужалӧны совместітељство сертті і уж ԁорас относітчӧны омӧља. Сіԅі МТС-са старшӧј механік Мітушев февраљ 21-ӧԁ лунӧ ԍорміс занатіје вылӧ 2 час ԁа жын. Учебнӧј частӧн завеԁујтыс Каракчијев гежӧԁа віԁлывлӧ курсјассӧ.

Торја омӧљ курсантјаслӧн олан условіјеыс. Курсантјас собраніје вылын вӧлі шуӧма лӧԍӧԁны столовӧј, но ӧнӧԅ-на столовӧј абу. Курсантјас велӧԁчӧны колхозыс щӧт вылӧ, но уна колхозса веськӧԁлыԍјас оз тӧжԁыԍны тракторістјасӧс гӧтӧвітӧм вӧсна. Со Ваԍа Којушев локтіс Мажаса „Уԁарнік“ колхозсањ. Сіјӧ сӧмын-на 18 арӧса, ыжыԁ окоталунӧн кӧсјӧ лоны тракторістӧн. Курс вылӧ мунігӧн колхоз кӧсјысліс сылы мӧԁӧԁны велӧԁчігӧн чӧжыс 100 шајтӧн тӧлыс, но колхозса веськӧԁлыԍјас сіјӧ пӧрјалісны—сӧмын-на 50 шајт мӧԁӧԁлісны. Којушев ветлісњын аслас колхозӧ, сы вылӧ воштіс віт лун, но сылы бара сӧмын кӧсјысісны, а отсӧгыс ез ло.

Курсантјас пӧвсын сіԅӧ зев омӧља пуктӧма політіко-воспітатељнӧј ԁа културно-массовӧј уж. 89 курсант пӧвсын сӧмын 8 комсомољец. МТС берԁса комсомољскӧј організаціјаын секретар Габов јорт курсантјас пӧвсын колана уж пуктӧм вӧсна оз тӧжԁыс.

Міјанлы колӧ гӧгӧрвотӧм, тӧԁӧны оз курслӧн тащӧм положеніје јылыс Комі АССР земељнӧј управљеніјеса веськӧԁлыԍјас. Наԁејтчам, мыј најӧ віԅӧԁласны колана ног тракторістјас гӧтӧвітан курсјас вылӧ. Щӧщ наԁејтчам, мыј Комі АССР земељнӧј управљеніјеса каԁрјас јукӧныя јуралыс Ԍпіріна јорт збыљыс зајмітчас аслас ужӧн, віԅму овмӧсы колана каԁрјас гӧтӧвітан ужӧн.

Ԍ. Попов

Менам бригаԁалӧн вермӧм

Тракторнӧј бригаԁаса бригаԁірӧн ме ужала некымын во-нін. 1937-ӧԁ воԍа гожӧмын менам бригаԁаын вӧліны том тракторісткајас Анна Конанова ԁа Анна Опљесніна. Ме старајтчі пыр велӧԁны ԁа чуткӧја относітчыны тајӧ том тракторісткајас ԁінас і міјан бригаԁалӧн ужыс ез вӧв омӧљ. Гӧрім 480 гектарӧн трактор вылӧ.

Ремонтнӧј уж нуԁӧм кузя таво вӧлі котыртӧма кујім ремонтнӧј бригаԁа. Бригаԁірјасӧ індісны буржык тракторістјасӧс. Менӧ індісны бригаԁіравны первој бригаԁаӧ, мӧԁ бригаԁаӧ Іван Конановӧс ԁа кујмӧԁӧ Ԍтепановӧс.

ВКП(б) ЦК-лыс ԁа СССР-са Совнаркомлыс тувсов кӧԅа кежлӧ лӧԍӧԁчӧм јылыс шуӧмсӧ обсуԁітӧм бӧрын мі панім бригаԁајас костын ԁа бригаԁа пыщкын ремонтӧрјас костын орԁјысӧм регыԁја каԁӧн ԁа бура ремонт вӧчӧм кузя. Ез вӧв ніӧті ремонтӧр коԁі ескӧ ез орԁјыс.

Орԁјысӧмын менам бригаԁа лоіс воԅынмуныԍӧн. Сіјӧ мі ԁобітчім сыӧн, мыј пасќӧԁім орԁјысӧм, сетім быԁӧнлы конкретнӧј уж, лӧԍӧԁім чорыԁ расценка, нормајас. Лӧԍӧԁім уж учот. Быԁ ужалыс міјан тӧԁіс быԁлун унаӧ сіјӧ вӧчіс.

Унаӧн ужалісны јона бура. А. Н. Муравјов лунса нормасӧ тыртліс 150 ԁа унжык прӧчент вылӧ. Моԁест Габов ԁа уна мукӧԁ ез вӧчлыны ні ӧті прогул, збылыссӧ тышкасісны ремонт образцовӧја нуԁӧм вӧсна.

Мі не сӧмын асным старајтчам воԅын мунны, но отсалам і бӧрӧ кољыԍјаслы, меԁым вӧлім ставным воԅынӧ. Мі сылы сетім отсӧг, торјӧԁім некымын ремонтӧрӧс најӧ бригаԁаӧ.

І мі асьным кӧсјысӧм выполнітім. Менам бригаԁа ремонт помаліс февраљ 10 ӧԁ лунӧ, Конановлӧн бригаԁа февраљ 14-ӧԁ лунӧ, а Ԍтепановлӧн февраљ 15-ӧԁ лунӧ.

І. П. Мартынов.

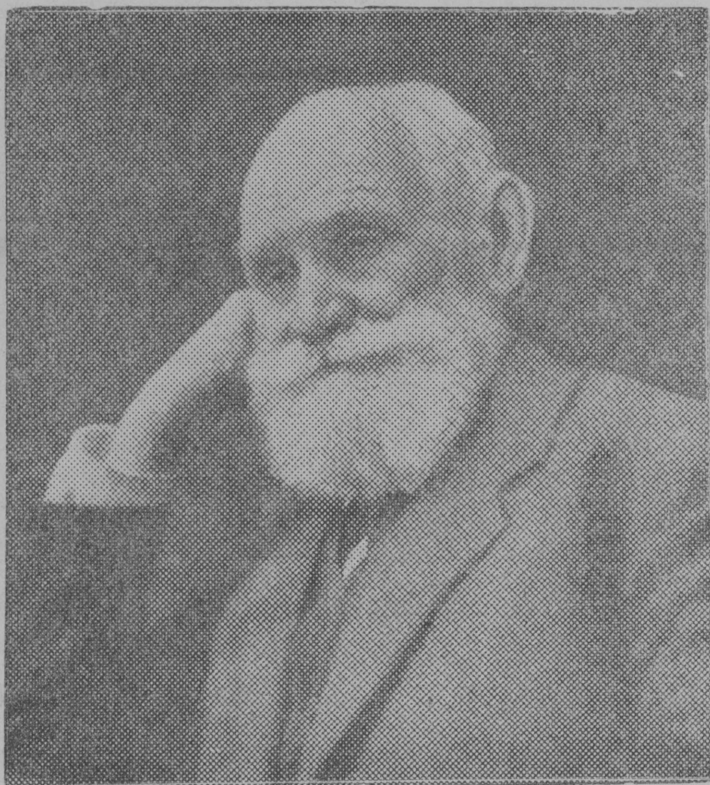
Пуктісны спектакљ

Февраљ 23-ӧԁ лунӧ Важкуа сіктса (Шојнаты рајон) колхознӧј клубын комсомољецјас ԁа томјӧз пуктісны спектакљ „Дорога на юг“—роч кыв вылын. Ворсіс щӧщ 45 арӧса колхозник А. А. Мішарін јорт.

В. Міхајлов.

ВЕЉІКӦЈ УЧОНӦЈ

(І. П. ПАВЛОВ КУЛӦМЛЫ КЫК ВО ТЫРІГ КЕЖЛӦ)

ІВАН ПЕТРОВІЧ ПАВЛОВ.

Іван Петровіч **Павлов** чужліс 1849-ӧԁ воԍа сентабр 27-ӧԁ лунӧ Рјазањ карын свјащенник семјаын. Меԁвоԅза образованијесӧ сіјӧ получітіс рјазанскӧј духовнӧј учіліщеын ԁа духовнӧј семінаріјаын.

Коԉан со во шӧрын јестественнӧј наукајас ԁінӧ јонмыс інтерес влијаніје улын ԁа торјӧн **Ԍеченовлӧн** „Головнӧј мозглӧн рефлексјас“ кніга ԁа **Пісаревлӧн** научно-популарнӧј статјајас влијаніје улын І. П. Павлов пырӧ 1870-ӧԁ воын петербургскӧј універсітетын јестественнӧј отԁеленијеӧ.

Універсітетын І. П. Павлов кывзӧ ізвестнӧј фізіолог професор **Ціонлыс** веліколепнӧј лекціјајас. Тајӧ лекціјајас вӧснаыс сіјӧ аслас специаљностӧн бӧрјӧ фізіологија.

Нӧшта студентӧн-на І. П. Павлов завоԁітӧ заніматчыны научнӧј ужӧн, мыјыс 1874-ӧԁ воын сіјӧ получајтӧ зарні меԁаљ.

1875-ӧԁ воын сіјӧ помалӧ універсітет ԁа пырӧ Војенно-меԁіцінскӧј акаԁемијаӧ 3-ӧԁ курсӧ. Војенно-меԁіцінскӧј акаԁемијаса студентӧн 1878-ӧԁ воын сіјӧ гіжӧ асыс меԁвоԅза уж „Последствия перевязки поджелудочного протока у кроликов“. Во мыԍті сіјӧ помалӧ акаԁемија, а 1883-ӧԁ воын получајтӧ меԁіцінаса ԁокторлыс званије „Центробежные нервы сердца“ тема вылӧ ԁіссертаціјаыс.

1884-ӧԁ воын Іван Петровіч назначајтӧ Војенно-меԁіцінскӧј акаԁемијаса приват-ԁоцентӧн ԁа мӧԁӧԁӧ кык во кежлӧ загранічнӧј командіровкаӧ.

Сіјӧ кык восӧ І. П. Павлов кољалӧ Германијаын, кӧні ужалӧ зев тӧԁчана јевропејскӧј фізіологјас **Гаԁејгајн ԁа Љуԁвіг** веськӧԁлӧм улын.

1890-ӧԁ воын сіјӧ бӧрјӧны професорӧн Варшавскӧј універсітетӧ ԁа Војенно-меԁіцінскӧј акаԁемијаӧ. 1891-ӧԁ воын сіјӧ назначајтӧ експеріментаљнӧј меԁіціна інстітута фізіологіческӧј отԁеленијеӧн јуралысӧн, а 1892-ӧԁ воын получајтӧ Војенно-меԁіцінскӧј акаԁемијаса фізіологија кузя кафеԁра, коԁӧн і веськӧԁлӧ 1924-ӧԁ воӧԅ.

Сіјӧ кафеԁраас ужыс сетіс сылы позанлун пасќыԁа пасќӧԁны научнӧј ԁејатељност. 1897-ӧԁ воын петӧ сылӧн труд „Лекция о работе главных пищеварительных желез“. Секі-на нӧшта сіјӧ пуктӧ-нін поԁув условнӧј рефлексјас јылыс аслас учењијелы. 1904-ӧԁ воын Іван Петровіч аслас ужјасыс получајтӧ нобељевскӧј премија, 1907-ӧԁ воын бӧрјысӧ наукајас акаԁемијаӧ ԁејствітељнӧј шљенӧн, кӧні бӧрја лунјасӧԅыс јурнуԁӧԁіс высшӧј нервнӧј ԁејатељност фізіологија ԁа патологија інстітутӧн.

Аслас 60 сајас воса научнӧј ԁејатељност чӧжӧн І. П. Павлов гіжіс уна ԁас научнӧј труд, коԁјаслӧн вењецӧн вӧлі 1927-ӧԁ воын петыс уж „Лекции о работе больших полушарий головного мозга“.

І. П. Павлов вӧлі мірын унжык странајасса акаԁемијаясын ԁејствітељнӧј ԁа почотнӧј шљенӧн ԁа фізіологјаслыс зев ыжыԁ школа лӧԍӧԁысӧн.

* * *

Мірӧвӧј учонӧј сотчіс ԁа оліс аслас ужӧн, аслас исследованијејасӧн.

— Ме кӧсја овны, кӧсја ԁыр овны, со воӧԅ і весіг ԁыржык. Ме сӧмын заводіті ужсӧ і аслам кіјасӧн, непременнӧ аслам кіјасӧн, кӧсја помавны сіјӧс кывзынас,—віставліс І. П. Павлов 1935-ӧԁ во јуљса сӧкыԁ вісӧм бӧрын.

Сіјӧ ужаліс лун і вој, ужаліс напр'ажоннӧја, лубӧј условіјејасын, аслас јылыс ԁумајттӧг.

Кувтӧԅыс вітлун воӧԅ Іван Петровіч, вісігас, муніс ас орԁас Колтушинӧ, меԁым віԅӧԁлыны сіјӧ опытјас вылас, коԁјасӧс вӧчісны сылӧн учењікјасыс.

Неволнӧ усӧны тӧԁвылӧ сылӧн кывјасыс бессмертнӧј статјаыс, коԁјасӧс веськӧԁӧма том јӧз ԁінӧ: „Помнітӧј, мыј наука требујтӧ мортлыс сылыс став олӧмсӧ. І вӧлікӧ ескӧ тіјан кык олӧм, то і најӧ ескӧ ез тырмыны тіјанлы. Ыжыԁ напр'ажењије ԁа веліќӧј страст требујтӧ наука мортлыс. Лоӧј страстнӧјӧн тіјан ужын ԁа тіјан іскањијејасын“. Тајӧ кывјасас ԅоњас Павлов.

— Мыј ескӧ ме кӧсјі сіны менам роԁінаса томјӧзлы, коԁі сіјс ассӧ наукалы?—шуліс аслас статјаын Павлов.

— Меԁвоԅ — последоватељност. Плоԁотворнӧј научнӧј ужлӧн тајӧ зев важнӧј условіје јывсыс ме некор ог вермы сорнітны

(Помсӧ віԅӧԁ 4-ӧԁ лістб.)

В. КАТАЈЕВ.

Ме ужалыс народлӧн пі

IX глава

ԀАСԌІӠІМӦԀ ВО

Кытыԍ бостчіс сымынԁа шӧлкӧвӧј гӧрԁ бантјасыс ԁа кумач флагјасыс! Временнӧј правіԏеԉстволӧн коміссарјас—соліԁнӧј штат скӧј госпоԁа бур ԁраповӧј пасјасӧн, ԁа каракуԉевӧј шапкајасӧн — секретарјасыскӧԁ ӧтщӧщ ветлӧԁлісны первој разр'аԁа обозјасӧԁ мітінгујтны. Возбужԁоннӧј салԁатјас ез уӊны војјассӧ ԁа сорӊітісны блінԁажјасын му јылыс ԁа мір јылыс. Семјон ветлӧԁліс, терпіттӧмысла колмӧмӧн. Быԁӧнлы кажітчіс, мыј војна помалӧма.

Первој каԁас Ткаченко вӧлі јона шемӧсмӧма. Сіјӧ нӧшта ез-на вермы гӧгӧрвоны, выгӧԁнӧ тајӧ ставыс сылы аԉі абу выгӧԁнӧ. Но регыԁ гӧгӧрвоіс, мыј верӊӧјжык- выгӧԁнӧ. Сословнӧј привіԉегіјајас отмеӊајтӧмӧн, революција восіс сылы поԅанлун лоны офіцерӧн.

Сіјӧ ӧшӧԁіс морӧсас гӧрԁ бант. Сіјӧс бӧрјісны батарејнӧј коміԏетӧ.

Тулыс коліс јӧјталӧмын. Матысміс гожӧм. Мучітчӧм салԁатјас мінутыс-мінут віччысісны мір. Сы пыԁԁі Керенскіј јӧзӧԁіс наступлеӊіје јылыс. Маршевӧј ротајас пасӧԁӧм гӧрԁ знамјајасӧн воалісны запаснӧј частјасыс фронт вылӧ.

Бара воісны временнӧј правіԏеԉстволӧн коміссарјас. Ӧні најӧ вӧліны пенснеа ԁа крагіјаса, шашка ԁа морскӧј кортікјаса, біноклјаса ԁа полевӧј сумкајаса горзыс јӧз. Најӧс сопровождајтісны смерт батаԉонјасыс волноопреԁеԉајушӧјјас, налӧн сосјасас вӧліны черепјас.

Најӧ кыссісны окопјасӧ сообщеӊіје хоԁјасті, шаԉнӧј пулајасла копрасӧмӧн, пеԉӧсјасӧ пеԉпомјасланыс інмалӧмӧн ԁа кыз бус лептӧмӧн.

Сіјӧ гожӧмнас батареја сулаліс Румыӊіјаын, Јасса сајын, 1.001 высота ԁінын. Лун і вој узкоколејка кужа гӧгыԉтчісны огнеприпас тыра вагоӊеткајас. Гӧра бокын вӧлі коԁјӧма пӧгребјас, кытчӧ топыԁа теԉӧма французскӧј тротілӧвӧј [1] гранатајас ԁа зажігаԏеԉнӧј бомбајас тыра јащікјас. Сапјорјас бетоӊірујтісны ԁаԉнобојнӧј Вікерс ӧруԁіјејаслы площаԁкајас. Пехотнӧј окопјасын міномеԏјас сувтӧԁісны сојасӧн.

Жарыс сотіс коԁјӧм му. Ԁівізіјаӧ воліс ачыс Керенскіј, штатскӧј самӧн гӧрбыла,—ӧшјӧм нырыс буԉбакоӧ,—нођ англіјскӧј картуза, замшевӧј перчаткіа ԁоја кіӧн, коԁӧс вӧлі топӧԁӧма френчлӧн морӧсԏеп ԁінӧ; сіјӧ сулаліс штабнӧј автомобіԉын, лубопытнӧј салԁатјасӧн кыщалӧмӧн. Брітӧм вомсӧ паскыԁа паскӧԁлӧмӧн, сіјӧ чірӧм гӧлӧсӧн горзіс на вылӧ, свобоԁа ԁа революција ӊимӧн требујтіс наступајтны.

Сіјӧ горзіс ещә вылӧ часӡын. Салԁатјас лӧӊа кывзісны. Ӧткымынјас муӡісны сулавны ԁа пуксісны му вылӧ.

Куԅ кост ԁырјі, кор Керенскіј, ӡонвіӡа кінас шоферлӧн гӧрԁ погон вылӧ мыжӡӧмӧн, кыщовтіс кывзысьсӧс „гражԁаӊилӧн ԁа вожԁлӧн" ӊӧжмыԁ віӡӧԁласӧн, ԁруг кыліс кӧт і смущеннӧј, но сыкӧԁ шӧщ тырмымӧн бојкӧј гӧлӧс, коԁӧс вӧлі шуӧма тулскӧј сорӊіӧн:

— Ротаын јуасӧны: міртчӧмыс регыԁ лоӧ? А то гортӧ колӧ.

Керенскіј терыба бергӧԁчіс ԁа аӡӡіс ыжыԁ французскӧј шлома жеӊыԁ пехоԏіӊецӧс, шлӧм увсыс тыԁалісны нукыԉтчӧм чеԉаԁ пеԉјас, коԁјас вӧліны сӧԁӧ румынскӧј бусыс ортсытіыс ԁа торјӧн-ӊин пыщкӧстіыс. Сіјӧ чӧла пукаліс турецкӧј ногӧн меԁвоӡӡа раԁын сотчӧм турун вылын.

— Вартны каԁ,—разјасӊітіс сіјӧ сусеԁјасылы.

Јӧз чукӧрын кыліс серам. Ӧлӧԁісны.

— Ӊінӧм абу ԏешкоԁыс,—шуіс коԁкӧ ԁӧзмӧмӧн,—быԁӧн інтересујтчӧны. Вартны колӧ.

А пехоԏіӊец пукаліс быттӧ ӊемтор ез вӧв ԁа, ӊајтӧс чужӧмсӧ кыԉӧԁӧмӧн, сӧлӧмсаӊыс віӡӧԁіс главковерх вылӧ, шоԁіыс сінсӧ куӊыштӧмӧн.

— Салԁат јортјас!—горӧԁіс Керенскіј.—Свобоԁнӧј гражԁана! Вокјас! Революција сетіс тіјанлы борԁјас. Історіја пуктіс тіјанлы кіјасаԁ меч. Ті побеԁітанныԁ. Но ті пӧвсын емӧс преԁаԏеԉјас, коԁјаслы лічнӧј благополучіјеыс ԁонажык свобоԁалӧн веліккӧј іԁеаԉјасыс. Со на пӧвсыс ӧті!—Главковерх ԁӧзмӧмӧн ӊужӧԁіс ӡонвіӡа кісӧ пехоԏіӊецлань, коԁі вӧлі-ӊин ӊе раԁ, мыј завоԁітіс сорӊітны начаԉствокӧԁ.—Со сіјӧ преԁаԏеԉјасыс ӧті. Вісталӧј меным асныԁ: мыј вӧчны тајӧ мортыскӧԁ? Сетны революционнӧј суԁлы? Лыјлыны места вылын, кыӡі ізменӊікӧс?

Салԁатјас чӧволісны.

Керенскіј бергӧԁчіс ԁа віӡӧԁліс вескыԁа пехоԏіӊец вылӧ.

— Мунӧј!—горӧԁіс сіјӧ ԁруг.

— Ӊекыӡ ог,—жалобнӧја шуіс салԁат, сувтӧмӧн ԁа кіјассӧ бокјасас леԇӧмӧн.

— А ме тіјанлы прікаӡывајта революција ӊимӧн: Мунӧ. Мунӧ гортаԁ. Ме лішајта тіјанӧс высшӧј зваӊіјеыс — роч армијаса салԁат ӊимыс. Ті свобоԁнӧј.

Пехоԏіӊец тувччаліс ӧті кок јывсыс мӧԁ вылас, шӧјӧвошӧмӧн бергӧԁліс јурнас. А главковерх бараӊін кыщовтіс „гражԁанскӧј" віӡӧԁласӧн мітінг.

— Гашкӧ тан нӧшта емӧс трусјас? Секі меԁ мунасны ставныс гортаныс. Најӧ свобоԁнӧјӧс. Мі зывӧктӧмӧн бергӧԁчам наыс. Революцијалы оз ковны преԁаԏеԉјасыԁ. Мунӧј-жӧ!

І сен артміс мыјкӧ сещӧм віччыстӧмтор, мыј Семјон ԁыр сесса ез вермы гӧгӧрвоны. Сыкӧԁ орччӧн сулаліс пӧрыс коԁ канонір Біԁенко, ӊінӧмӧн тӧԁчытӧм, ыжыԁ семјаа ԁа малограмотнӧј, чӧв олыс морт. Став каԁ чӧжнас, кытчӧӡ Керенскіј мітінгујтіс, сылӧн чужӧмыс вӧлі містӧма чукырӧс, кыӡі вісысьлӧн: сыкӧԁ ӧтщӧщ сіјӧ жаԁнӧја кывзіс быԁ кыв. Вӧлі сещӧм, мыј сіјӧ ӊекымыныс кӧсјіс мыјкӧ вісталны. Кор-жӧ Керенскіј шуіс меԁбӧрја кывјассӧ,—„Революцијалы оз ковны преԁаԏеԉјасыԁ. Мунӧј жӧ!"—ԁа вӧчіс кост, Біԁенко ԁруг ојӧстіс, ԏешкоԁа серӧктіс, ԁа, тырмымӧн гора шуӧмӧн: „А меԁ најӧ ставныс сіјӧ војнанас мунӧны ӊурӧ", кыӡі вӧлі сԏежітӧм ԏелогрејкаын ԁа ԁомӧн кісӧ, бергӧԁчіс пӧсалӧм мышкунас ԁа муніс позіција вылыс гортас, Херсонскӧј губерӊаӧ.

(Воԅӧ лоӧ-на).

[1] Тротіл—ыжыԁ жугӧԁан вына взрывчатӧј вещество.

Веліккӧј учонӧј

(ПОМ)

волӊеӊіјеԏӧг. Послеԁоваԏеԉност, послеԁоваԏеԉност і послеԁоваԏеԉност. Тӧԁӧмлунјас чукӧртӧмын асланыԁ уж самӧј завоԁітчӧмсаӊ веԉӧԁӧј асныԁӧ чорыԁ послеԁоваԏеԉностӧ.

Ізучітӧј наукалыс аӡјас, сіјӧ туганјасӧ кајны зілтӧӡ. Ӊекор ен кутчысӧј послеԁујушӧӧ, преԁыԁушщӧјсӧ усвоіттӧг. Ӊекор ен зілӧј тупкыны тӧԁӧмлунјас тырмытӧм кӧтӊін меԁса смел ԁогаԁкајасӧн ԁа гіпоԏезајасӧн. Кӧт кыӡі ескӧ ез ԏешіт тіјанлыс сінјастӧ аслас переԉівјасӧн сіјӧ мајтӧг бырлыс, сіјӧ быт потӧ, і ӊінӧм, конфузыс кынӡі, тіјан оз кол.

Веԉӧԁӧј асныԁӧ сԁержанностӧ ԁа терпеӊіјеӧ. Веԉӧԁчӧј вӧчны наукаын сӧԁ уж. Ізучајтӧј, сопоставлајтӧј, чукӧртӧј фактјас.

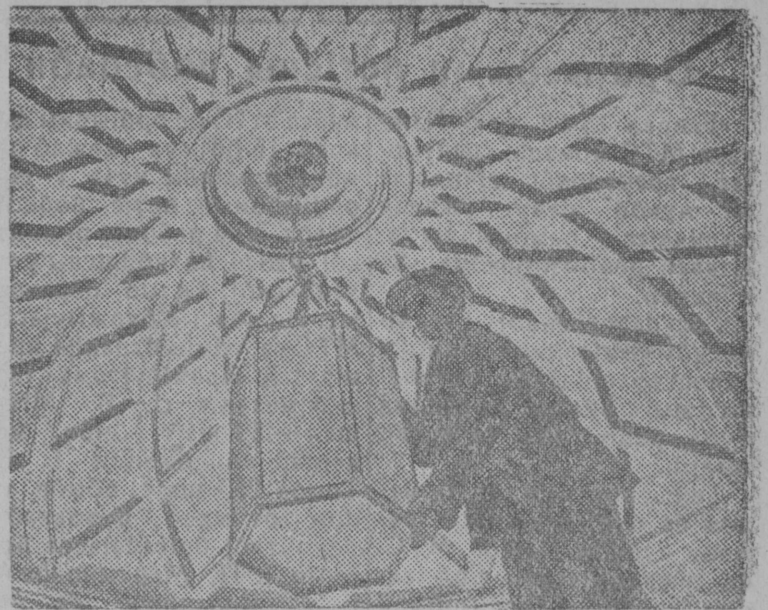
Кущӧм кӧт абу бур лебачлӧн борԁјыс, сіјӧ ӊекор ескӧ ез вермы кыпӧԁны сіјӧс вывлаӊ, сыныԁ выл мыжсытӧг. Фактјас—сіјӧ учонӧјлӧн сыныԁ, натӧг ті ӊекор он вермӧ лебӧны. Натӧг тіјан „ԏеорјајасныԁ"--пустӧј вынышт-чӧмјас.

Но, ізучајтӧмӧн, експеріменԏірујтӧмӧн, наблуԁајтӧмӧн,—старајтчӧј не колччыны фактјас веркӧсын. Енӧ пӧртчӧј фактјас архіваріусјасӧ. Зілӧј пырны најӧ артман тајнаӧ. Настојчівӧја корсӧј наӧн веськӧԁлыс законјас.

Мӧԁ—сіјӧ скромност. Ӊекор енӧ думајтӧј, мыј ті ставсӧ-ӊін тӧԁанныԁ. І кыӡі кӧт вылӧ тіјанӧс ԁонјавны, пыр імеітӧј мужество шуны асланыԁ: „ме—ӊевежԁа".

Тајӧ прекраснӧј, аслас меԁ бӧрја лунјасӧӡыс сӧлӧмнас том ԁа боԁрӧј, геӊіаԉнӧј учонӧјыслӧн обликыс, прироԁалыс законјас тӧԁмавны сылӧн муԉтӧм кӧсјӧмыс, асыс ԁеԉӧсӧ сылӧн страстнӧј раԁејтӧмыс, сылӧн скромностыс ԁа честностыс, сылӧн ужын муԅтӧмлуныс лоасны пыр міјан веліккӧј рӧԁінаса том поколеӊіјеԉы прімерӧн.

Л. МАԈЫСОВ.

Московскӧј метрополітенлыс мӧԁ очереԁ стрӧітӧм. Снімок вылын: „Курскаја" станціја вестібуԉлын освеԏітеԉнӧј аппаратура монтірујтӧм.

Кітајын војеннӧј ԁејствіјејас

ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

ХАӉКОУ, 25. Шаӊԁун провінціјаын мӧԁлун мунӧны бојјас кітајскӧј војска вескыԁвыв фланг вылын Ішуј ԁа Цзујчжоу карјас рајонын (Ԏанцзін-Пукоускӧј кӧрттујсаӊ асыввывлын). Сені јапоӊецјас ԁорын участвујтӧны Манчжоу-Госа частјас.

Кык јапонскӧј колонналыс Цзінінсаӊ рытыввылӧ мунны зілӧмјас веӊӧма. Кітајскӧј војска кутӧны важ позіцијајас. Тајӧ рајонас шоссеӊӧј туј ԁорын бојјас мунӧны 1.000 морт лыԁа јапонскӧј отр'аԁкӧԁ. Феврал 24-ӧԁ лунса асылын кітајскӧј војскалӧн отр'аԁ нуӧԁіс контратака Цзінін кар вылӧ. Јапоӊецјас вешјісны карсыс. Но кітајскӧј војска карас ез пырны, кыщалӧмыс опасајтчӧмӧн. Цзінін гӧгӧр чорыԁ бојјаса јона жугӧԁӧма.

ШАНХАЈ, 25. Кітајскӧј газетјас јуӧртӧм серті, Шаӊԁун провінціја војвыв јукӧнын јапонскӧј војска тылын оперірујтӧны 6 сурс гӧгӧр кітајскӧј партізан. Бӧрја лунјасӧ партізанјас бостісны Хуансаӊ кар (Чіфусаӊ рытыввылын). Карјас, коԁјас сулалӧны Цінԁао Цзінаӊ кӧрттуј пӧлӧн, пыр атакујтӧны партізанјасӧн.

Іспаӊіјаса фронтјас вылын

АСЫВВЫВ (АРАГОНСКӦЈ) ФРОНТ

Кыӡі пасјысьӧ оборона кужа Іспанскӧј міністерство јуӧртӧмын, феврал 25-ӧԁ лунӧ вӧлі тырвыјӧ лӧнӧм асыввыв фронт став секторјасын.

ЦЕНТРАԈНӦЈ ФРОНТ

Уӊіверсіԏетскӧј гороԁокын республіканецјас взорвітісны міна сеԉскохозјаственнӧј школа зԁаӊіје улын. Взрыв жугӧԁіс мјатежӊікјаслыс укреплоннӧј форпост ԁа вӧчіс налы тӧԁчана воштӧмјас.

Еспаӊ агентство јуӧртӧм серті, Харама ју вылын (Маԁріԁсаӊ асыв лунвывлын) республіканскӧј частјас вӧчісны ӊекымын разведываԏеԉнӧј операција, мыј вӧсна лоіс ӊекымын бој. Сіјӧ бојјасыс успешнӧја помасісны республіканецјаслы, коԁјас бостісны мјатежӊікјаслыс ӊекымын переԁовӧј позіција.

Војнас мјатежӊікјаслӧн ӊекымын со салԁат вужісны республіканскӧј војскалаԁорӧ.

Реԁакцијасаӊ

Тавоса феврал 16-ӧԁ лунса міјан газетын (№ 23 (808) ԏелеграф пыр прімітӧм ТАСС ԏелеграммаын пропуск вӧсна Іванов јортлы Сталін јортлӧн вочакывјын меԁбӧрја преԁложеӊіјеас колӧма кујім кыв.

Меԁбӧрја преԁложеӊіјесӧ Сталін јорт пісмӧыс колӧ лыԁԁыны таӡі:

„Ме ескӧ ачым јона кӧсјі, меԁым ез вӧв воӡӧ свет вылын сещӧм ӊепріјатнӧј торјас, кыӡі капіталістіческӧј кыщалӧм, војеннӧј ускӧԁчӧмлӧн опасност, капіталізм реставрацијалӧн опасност ԁа с. в., но кӧт і жаԉ, сіјӧ ӊепріјатнӧј торјасыс пыр нӧшта существујтӧны воӡӧ.

(Колӧм кывјассӧ тӧԁчӧма міјанӧн. Реԁ).

Отв. реԁактор Г. І. ТОРЛОПОВ.

Уполн. Главлита № 526. Типография УМП, г. Сыктывкар, Дом печати. Тираж 3390.